

KIIDJÄRVE-KOORASTE PUHKEALA

2021. aasta

külastajauuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

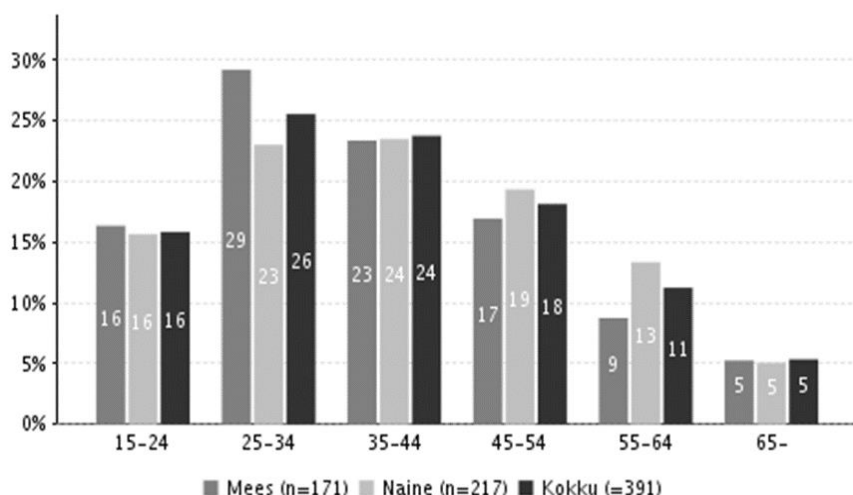
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati külastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Kiidjärve-Kooraste puhkeala külastajauuringu käigus koguti 493 ankeeti.

Tulemused

Kiidjärve-Kooraste puhkeala külastajatest oli külastajauuringu andmetel 55% naissoost ja 45% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 43%, keskeriharidusega 28%, keskhariidusega 24% ja põhiharidusega 5% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Puhkeala külastajatest 99% elab Eestis. Lisaks oli külastajaid ka Soomest, Ühendkuningriigist, Ameerika Ühendriigist ja Saksamaalt. Suurim külastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tartu linn (22%), Tallinna linn (17%), Kanepi vald, Põlva linn ja Põlva vald (4%), Viljandi linn, Pärnu linn ja Võru linn (3%), Tartu vald, Rakvere linn, Tõrva linn, Otepää vald, Kambja vald ja Elva linn (2%), millele järgnevad teised omavalitsused.

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (67%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (20%), üksinda liikujaid oli 13%. Igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

Tabel 1. Seltskonna koosseis

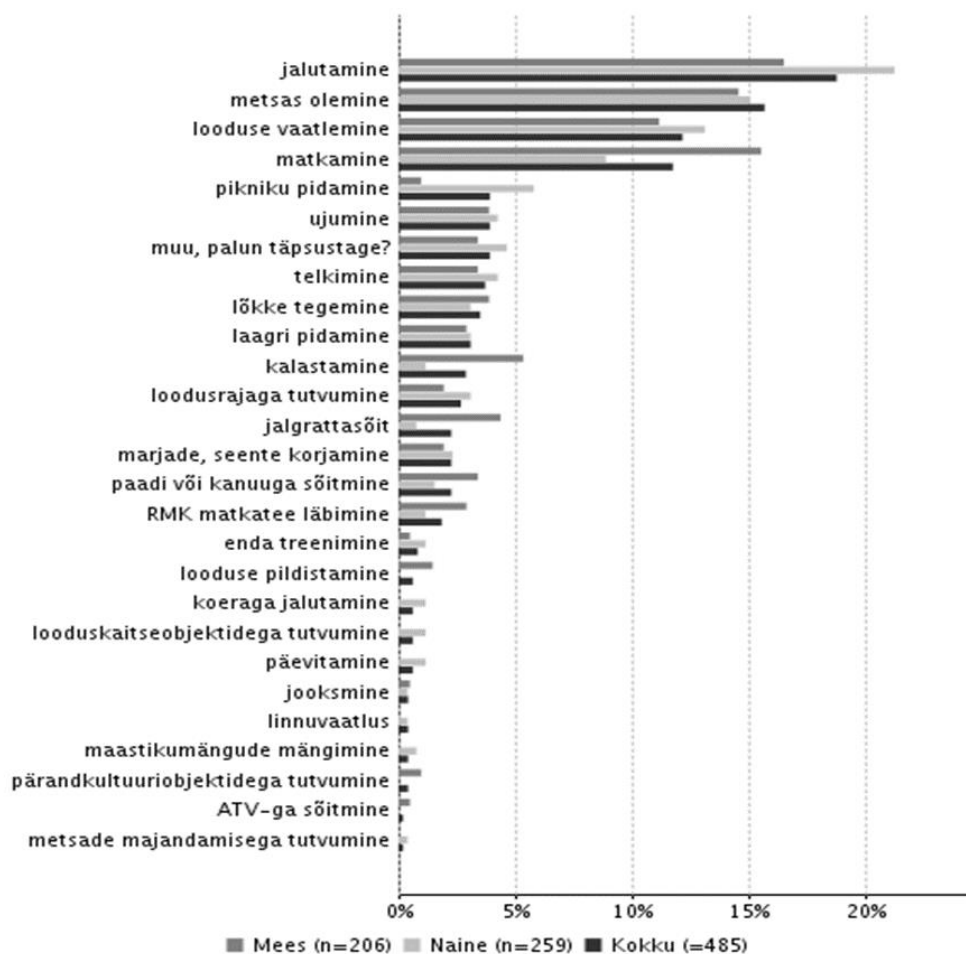
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	259	60
teised sugulased	10	2
sõbrad	122	28
töökaaslased	16	4
klass	5	1
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	4	1
pensionäride grupp	3	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	2	0

klubi, ühing vms	4	1
teised, kes?	4	1
Kokku	429	100

Kiidjärve-Kooraste puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 70%-le, üks mitmest planeeritud sihtpunktist 23%-le ja planeerimata sihtkoht 7%-le vastanutest.

Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid jalutamine, metsas olemine, looduse vaatlemine, matkamine, pikniku pidamine, ujumine, loodusrajaga tutvumine, looduse pildistamine, lõkke tegemine, järgnesid marjade, seente korjamine, telkimine jne.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid küllastajad jalutamist, metsas olemist, looduse vaatlemist, matkamist, pikniku pidamist, ujumist, telkimist jne (Joonis 2). Muude tegevuste all oli enim nimetatud metsamaja tegevustes osalemine, puhkamine ja jõelaev Lonnyga sõitmine.

Joonis 2. Küllastajate kõige olulisem tegevus

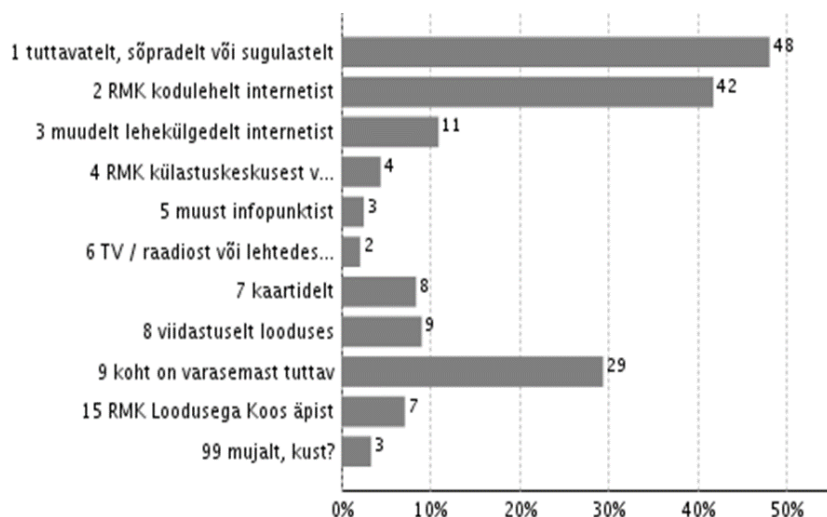
Kiidjärve-Kooraste puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Taevaskodade matkarada (44% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Valgesoo vaatetorn (27%), Kiidjärve külastuskeskus ja teabepunkt (25%), Taevaskoja-Otteni-Taevaskoja matkarada (22%), Kiidjärve-Taevaskoja-Kiidjärve matkarada ja Valgesoo õpperada (20%), Otteni lõkkekoht, Valgesoo lõkkekoht ja Palojärve telkimisala (13%), millele järgnevad teised objektid. Keskmiselt külastati seekordse külastuse jooksul 3,01 objekti.

Kiidjärve-Kooraste puhkeala külastusest 50% tehakse suvel (juuni-august), 21% sügisel (september-november), 18% kevadel (aprill-mai) ja 11% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 51% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,9 tundi. Ööbijaid oli 49% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 1,7 ööpäeva (mediaan 1 ööpäeva). Ööbijatest 69% veetis alal ühe öö, 22% kaks ööd ja 5% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid, lõkkekohti ja metsamaju, aga ka metsaonne ja majutusettevõtteid. Esimest korda Kiidjärve-Kooraste puhkealal viibijaid oli 42% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (78% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (73%), millele järgneb jalgsi liikujad (8%), jalgratas (7%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss (5%), tellitud buss (3%), liinibuss, mootorratas, rong, kanuu, süst või sõudepaat (1%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

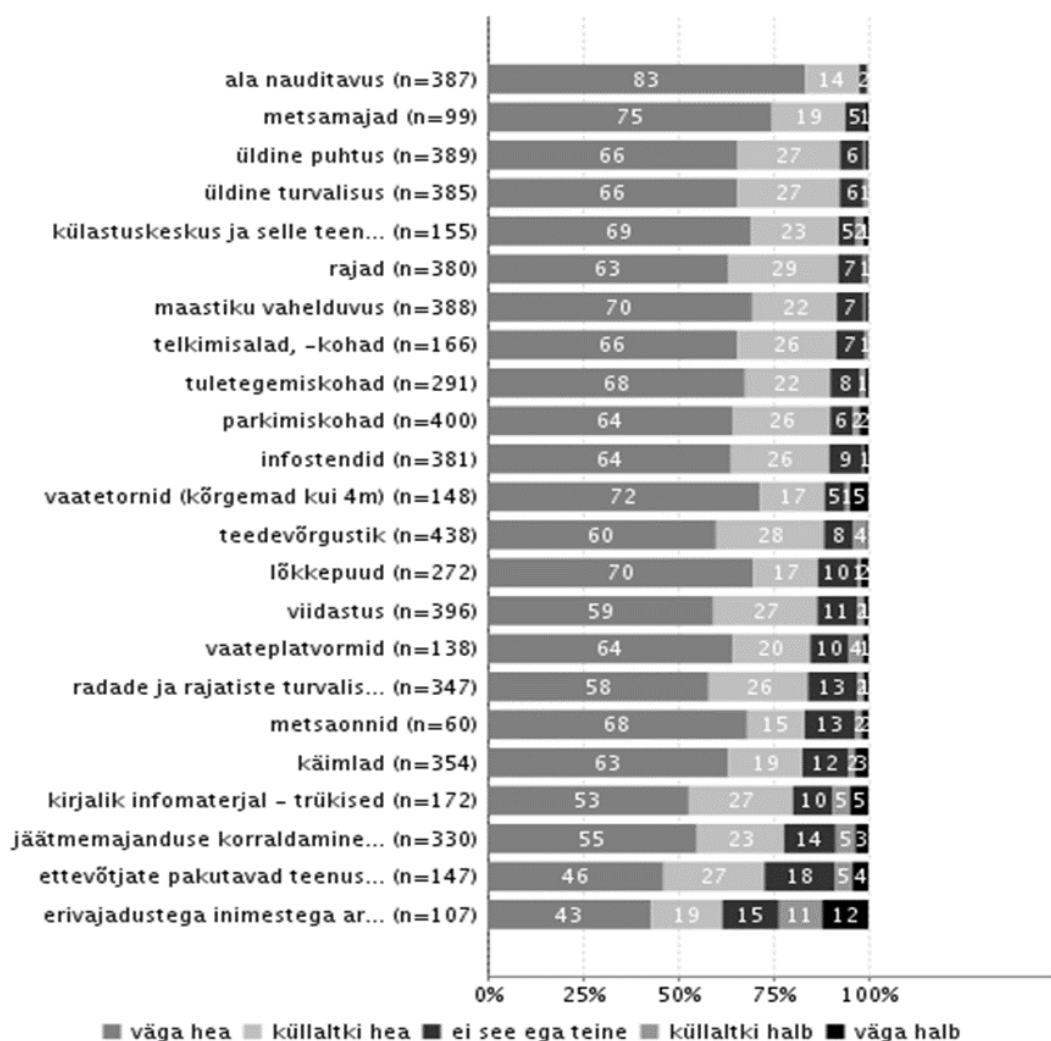
Joonis 3. Informatsiooni allikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 34% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 56,01 eurot külastuskorra kohta

(mediaan 40,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, seejärel majutusele ja ostudele bensiinijaamadest ning ostudele kohvikutes ja restoranides.

Küllastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine, viibimine koos oma seltskonnaga, tutvumine alaga jne.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala küllastajad metsamajade, küllastuskeskuse teenuste, radade, telkimisalade ja -kohtade, tuletõrjekohtade, parkimiskohtade ja infostendide kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid küllastajad erivajadustega inimestega arvestamisele (Joonis 4).

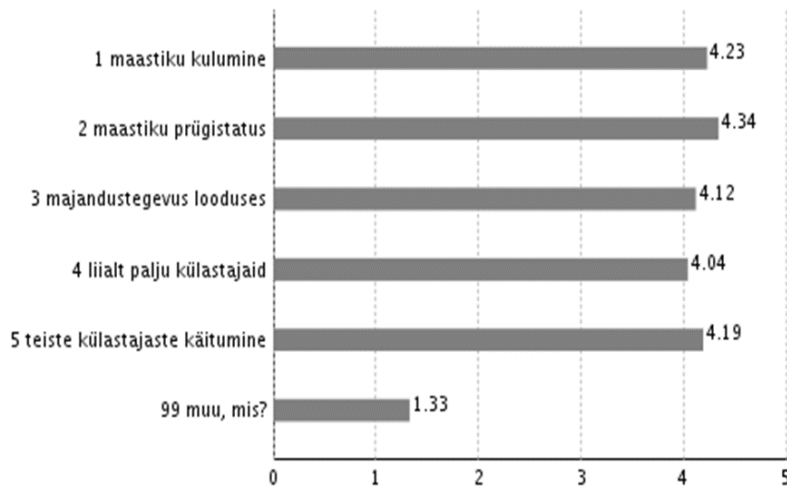
Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 92% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid küllastajad erivajadustega inimestele loodud teenuste hulgale.

Kiidjärve-Kooraste puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati erinevaid rajatiste seisukorra ja looduskeskkonnaga seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid

86% külastajatest tundsid, et tänu Kiidjärve-Kooraste puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid külastajad sagedamini välja toonud summa 60 eurot, mis on võrreldav päevase spa puhkusega.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (20% uuringus osalejatest), seejärel kauplustest (17%), spordi- ja harrastusvõimalustest ning majutusest (15%) ja juhendatud retkekorraldusest (8%). Enim nimetatud summad inimese kohta eest oli 50 eurot majutuse eest, 20 eurot juhendatud retkekorralduse eest ja 10 eurot ülejäänud teenuste eest.

Külastajauuringu tulemuste põhjal arvatatud Kiidjärve-Kooraste puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,43 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,45).